

Lausunto Örskärin ankkurointialueen perustamisesta

Kaupunkikehityslautakunta 28.04.2026
571/11.02.00/2026

Valmistelu ja lisätiedot
Yleiskaavapäällikkö Maija-Riitta Kontio

Väylävirasto suunnittelee uuden ankkurointialueen perustamista Porvooseen Sköldvikin öljysatamaan vievien kahden syväväylän väliselle vesialueelle. Ankkurointialue sijaitsisi Emäsalosta etelään Örskär-nimisen saaren pohjoispuolella. Väyläviraston mukaan uusi ankkurointialue vähentäisi nykyisen lähellä satamaa sijaitsevan Svartbäckfjärdenin ankkurointialueen ruuhkia ja meluhaittoja. Lisäksi ankkurointialuetta voitaisiin käyttää myös sellaisten myrskyjen aikaan, jolloin nykyinen Kallbådagrundin ankkurointialue ulkomerellä ei sovellu alusten odotuspaikaksi ennen satamaan pääsyä.

Hanke ei lisää laivaliikennettä, vaan merkitsee laivojen pysähtymistä Örskärin pohjoispuolelle odottamaan Sköldvikin satamaan pääsyä vaihtelevissa määrin ja vaihtelevan pituisiksi ajoiksi. Uuden ankkurointialueen perustaminen lähemmäs satamaa helpottaa lupahakemuksen mukaan alusten huoltoliikennettä Sköldvikistä, tehden siitä samalla myös huomattavasti turvallisempaa kuin alusten huoltamisen Kalbådagrundin ankkurointipaikalla. Uuden virallisen ankkurointipaikan perustaminen tukee hakemuksen mukaan monella tapaa koko alueen laivaliikenteen sujuvuutta ja alueen turvallisuutta.

Uusi ankkurointialue on laajuudeltaan 245 hehtaaria, ja veden syvyys tällä vesialueella vaihtelee noin kymmenestä noin 40 metriin. Alue on jaettu kahteen osa-alueeseen, joiden varmistussyvyydet ovat 10,2 metriä (pinta-ala 76,6 hehtaaria) ja 16,8 metriä (pinta-ala 168,5 hehtaaria). Ankkurointialueen perustaminen ei edellyttäisi ruoppauksia, eikä hanke vaikuta syväväyliä pitkin liikennöivien laivojen lukumääriin.

Melkein koko suunniteltu ankkurointialue sijaitsee Söderskärin ja Långörenin saaristo -Natura-alueella (aluetunnus: FI0100077), joka koostuu viidestä osa-alueesta. Natura-alueen yhteenlaskettu pinta-ala on yli 182 neliökilometriä, josta vesialueita on 99,2 %. Natura-alueen suojeluperusteina on 12 luontotyyppiä sekä harmaahylje ja yhteensä 24 pesivää tai muuttoaikaan levähtävää lintulajia.

Hankkeen toteuttaminen ei edellytä ruoppauksia, joten merenpohjaan ei kohdistua suoria vaikutuksia. Laivojen aiheuttamiin mahdollisiin ympäristömuutoksiin kuuluvat vedenpohjan rakenteen ja eliöstön muutokset ankkureiden laskemisen ja liikkeen vuoksi, veden ominaisuuksien ja vesieliöstön muutokset likaantumisenestomaalien, pilssiveden, öljyn ja muiden eliöille haitallisia kemiallisia yhdisteitä sisältävien päästöjen vuoksi, eliöiden vammautuminen ja menehtyminen törmäämistä takia sekä häiriintyminen visuaalisten ja akustisten häiriöiden vuoksi.

Ankkurointihankeen vaikutukset Söderskärin ja Långörenin saariston Natura 2000 -alueen luontotyypeihin on arvioitu. Johtopäätöksenä arvioinnissa on esitetty, että ankkuroimisalueen perustaminen Örskärin pohjoispuoliselle vesialueelle ei aiheuta merkittäviä heikentäviä vaikutuksia niihin luontotyypeihin, joiden perusteella Söderskärin ja Långörenin saaristo -Natura-alue on liitetty Natura 2000 -suojelualueverkostoon.

Linnustovaikutuksista on laadittu erillinen Natura-arviointi. Arvioinnin mukaan Örskärin ankkurointialue ei vaikuta Söderskärin ja Långörenin saariston Natura-alueen suojeluperusteena olevien maalintulajien elinympäristöihin ja elinoloihin millään lailla. Se voisi vaikuttaa sukeltajasorsien, härkälinnun, riskilän ja lokkilintujen ruokailu- ja lepäilymahdollisuuksiin laivojen häirintävaikutuksen vuoksi, jolloin ravinnonhankinta keskeytyisi lintujen joutuessa pakenemaan laivoja. Hankealue ei kuitenkaan ole erityisen suotuisaa ruokailuympäristöä näille lajeille liian syvän veden vuoksi. Ruokailuun suotuisilta Örskärin rantavesiltä on hankealueelle toisaalta niin pitkä etäisyys, että laivojen ankkuroituminen ei merkittävästi häiritse lintujen ruokailua. Hankealue soveltuu sukeltajasorsien, härkälinnun, riskilän ja lokkilintujen lepäilyalueeksi, mutta se kattaa ainoastaan reilun prosentin koko Natura-alueen avoimista vesialueista, ja vastaavia lepäilyalueita on suhteessa lintujen yksilömääriin runsaasti joka puolella Natura-aluetta. Hanke ei vaikuta olennaisesti Natura-alueen suojeluperusteena olevien lokkilintujen elinympäristöihin eikä häiriintymiseen. Laivojen ankkuroimisalueen perustaminen Örskärin pohjoispuoliselle vesialueelle ei arvioinnin johtopäätösten mukaan aiheuta merkittäviä heikentäviä vaikutuksia elinoloihin niillä lintulajeilla, joiden perusteella Söderskärin ja Långörenin Natura-alue on liitetty Natura-suojelualueverkostoon.

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa Väyläviraston hakemuksesta Porvoon kaupungilta, kaavoitusviranomaiselta ja ympäristönsuojeluviranomaiselta. Ympäristönsuojeluviranomainen on jo antanut lausuntonsa asiassa.

Hakemusasiakirjat liitteineen ovat nähtävissä osoitteessa:
<https://ytietopalvelu.lvv.fi/fi-FI/asia/2991860>

Liite: Lausunto

Kaupunkikehitysjohtaja
Kaupunkikehityslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että Porvoon kaupunki antaa Örskärin ankkurointialueen perustamista koskevasta lupahakemuksesta liitteen mukaisen lausunnon.

Pykälä tarkastetaan heti.